

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

**GALUTINIS
A6-0326/2007**

18.9.2007

PRANEŠIMAS

dėl Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumo ir teisingumo
(2007/2113(INI))

Kultūros ir švietimo komitetas

Pranešėjas: Tomáš Zatloukal

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
PAGRINDIMAS.....	10
MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ	12
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	15

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumo ir teisingumo (2007/2113(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Parlamentui „Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumas ir teisingumas“ (COM(2006)0481),
 - atsižvelgdamas į pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl rekomendacijos dėl Europos kvalifikacijų sąrangos mokymuisi visą gyvenimą kūrimo (COM(2006)0479),
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento poziciją, priimtą per antrąjį svarstymą 2006 m. spalio 25 d. siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, nustatantį veiksmų programą mokymosi visą gyvenimą srityje¹, ir atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1720/2006/EB, nustatantį veiksmų programą mokymosi visą gyvenimą srityje²,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Suaugusiųjų mokymasis: mokytis niekada nevėlu“ (COM(2006)0614),
 - atsižvelgdamas į savo per pirmąjį svarstymą 2006 m. rugsėjo 26 d. priimtą poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų³, ir 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją Nr. 2006/962/EB dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų⁴,
 - atsižvelgdamas į savo per pirmąjį svarstymą 2005 m. spalio 13 d. priimtą poziciją dėl Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl tolesnio Europos bendradarbiavimo užtikrinant aukštojo mokslo kokybę⁵ ir atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją Nr. 2006/143/EC dėl tolesnio Europos bendradarbiavimo užtikrinant aukštojo mokslo kokybę⁶,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonę (A6-0326/2007),
- A. kadangi, atsižvelgiant į tai, kad mažinami viešieji biudžetai, į globalizacijos problemas, demografinius pokyčius ir technologines naujoves, visoje Europoje vis labiau pabrėžiama, kad reikia didinti švietimo ir mokymo veiksmingumą,

¹ OL C 313 E, 2006 12 20, p. 187.

² OL L 327, 2006 11 24, p. 45.

³ OL C 306 E, 2006 12 15, p. 165.

⁴ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

⁵ OL C 233 E, 2006 9 28, p. 100.

⁶ OL L 64, 2006 3 4, p. 60.

- B. kadangi 2003 m. pagal tarptautinę moksleivių vertinimo programą (angl. PISA) parengtame pranešime nurodyti dideli švietimo sistemų veiklos skirtumai Europos Sąjungoje kelia susirūpinimą,
- C. kadangi šis aspektas gali paskatinti valstybių narių ekonominės ir socialinės plėtros skirtumų padidėjimą ir sukliudyti pasiekti Lisabonos strategijos tikslus,
- D. kadangi teisė į mokslą yra principas, pripažintas ir tarptautiniu lygmeniu, ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje,
- E. kadangi daugelyje dabartinių švietimo ir mokymo sistemų toliau skatinama ir didinama esama nelygybė,
- F. kadangi neteisingumas švietimo ir mokymo srityje susijęs su didelėmis užslėptomis išlaidomis,
- G. kadangi investicijos į švietimą ir mokymą suteikia ilgalaikės ekonominės ir socialinės naudos ir turi būti planuojamos ilgam laikui,
- H. kadangi būtina nustatyti švietimo ir mokymo sistemų įvertinimo principus siekiant, kad būtų galima veiksmingai stebėti šių sistemų vystymąsi ilgą laiką,
- I. kadangi švietimo ir mokymo politika turėtų būti siejama su politikos kryptimis, susijusiomis su užimtumu, ekonomika ir socialine integracija,
- J. kadangi švietimas ir mokymas atlieka esminį vaidmenį plėtojant bendrą Europos tapatybę, pagrįstą tarpkultūriniu švietimu ir santarve,
- K. kadangi tikimybė negauti darbo jaunoms moterims yra didesnė negu jauniems vyrams, nes 2006 m. 27-iose Europos Sąjungos valstybėse narėse jaunų moterų nedarbo lygis siekė 18,1 proc., o jaunų vyrų – 16,9 proc., kadangi aukštas pareigas eina mažuma moterų, nors daugelyje valstybių narių daugiau moterų negu vyrų pasiekia aukštą išsilavinimo lygį,

MOKYMO SI VISĄ GYVENIMĄ VEIKSMINGUMAS IR TEISINGUMAS

1. pritaria ilgalaikio planavimo procesui mokymosi visą gyvenimą srityje, nes investicijos į šią sritį suteikia ilgalaikės ekonominės ir socialinės naudos;
2. pripažįsta, kad investicijos į vieną švietimo lygmenį ne tik sudaro sąlygas šio lygmens įgūdžiams ir gebėjimams vystyti, bet kartu sudaro pagrindą tolesniems kitų švietimo lygmenų gebėjimams ir kvalifikacijai įgyti;
3. remia planą sukurti Europos kvalifikacijos struktūrą mokymuisi visą gyvenimą, kuris palengvintų mokymosi pasiekimų pripažinimą ir leistų aiškiai ir skaidriai pereiti iš vienos mokymosi galimybės į kitą;
4. mano, kad reikalingi švietimo ir mokymo sistemų įvertinimo principai; taigi veiksminga ilgalaikė politika turėtų būti pagrįsta patikimu matavimu;

5. palankiai vertina Komisijos pastangas atsižvelgti į švietimo veiksmingumą ir teisingumą kuriant rodiklių ir gairių sistemą Lisabonos tikslų pasiekimo pažangai stebėti;
6. mano, kad norint toliau vykdyti švietimo sistemų veiksmingumo bei teisingumo Europoje patikrinimus, būtina paaiškinti ir veiksmingumo, ir teisingumo tyrimų atvejais naudojamą terminus; tikrinant, ar sistema teisinga, būtina atsižvelgti į tokias individualias savybes, kaip lytis, etninė kilmė arba negalia (kitokiais nei socialinio ar ekonominio pobūdžio aspektais);
7. pripažįsta, kad investicijomis į mokymąsi visą gyvenimą, kuriomis siekiama pagerinti galimybes ir teisingumą, skatinama socialinė sanglauda ir sudaroma galimybė asmenims spręsti problemas, prisitaikyti prie pokyčių ir juos valdyti, stiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, nes tai padeda tobulėti asmeniškai, taigi jiems lengviau prisitaikyti prie įvairių savo gyvenimo pokyčių;
8. ragina valstybes nares parengti švietimo ir mokymo politiką ir medžiagą, į kurią būtų įtrauktas lyčių aspektas ir kuri padėtų panaikinti lyčių nelygybę švietimo ir užimtumo srityse bei pašalinti lyčių stereotipus; ragina valstybes nares skatinti jaunimą, įskaitant ir vaikus, rinktis lytims nebūdingas profesijas (pvz., reikėtų daugiau mokytojų vyrų pradinėse mokyklose ir daugiau moterų mokslo srityje), kol jie dar nepasiekė amžiaus, kai priimami išsilavinimą ir karjerą lemiantys sprendimai, kad būtų galima sumažinti profesinę atskirtį pagal lytį; dar kartą pabrėžia, kad geresnės kokybės duomenys, apibendrinti atsižvelgiant į lytį ir amžių, yra būtina bet kurios srities politikos vykdymo sąlyga;

VEIKSMINGUMO IR TEISINGUMO UŽTIKRINIMAS ŠVIETIMO IR MOKYMO POLITIKOS SISTEMOJE

Ikimokyklinis švietimas: didžiausias dėmesys mokymui ankstyvajame amžiuje

9. mano, kad veiksmingumas ir teisingumas gali vienas kitą papildyti, jei investicijos ir reforma skirti ankstyviesiems švietimo etapams;
10. pabrėžia poreikį nuo pat ikimokyklinio laikotarpio pradžios plėtoti priemones, skirtas Europos Sąjungos teritorijoje gyvenančių asmenų iš trečiųjų šalių vaikų integracijai skatinti;
11. ragina valstybes nares daug daugiau investuoti į ikimokyklinį švietimą, įskaitant vaikų darželius, nes šios investicijos gali būti veiksmingas būsimos švietimo, vaiko intelekto vystymo, bendrųjų įgūdžių lygmens kėlimo pagrindas ir gali labai padidinti švietimo sistemos teisingumą;
12. vis dėlto mano, kad ES lygmeniu būtina atlikti daugiau ikimokyklinio švietimo tyrimų, ypač susijusių su ankstyvais ir tikslingais veiksmais norint nustatyti praktinius metodus, kuriais būtų galima pasiekti norimą poveikį;
13. mano, kad ikimokyklinio švietimo kokybė iš dalies priklauso nuo atitinkamai parengtų mokytojų, taigi būtina taikyti finansiškai gyvybingą strategiją, kuri užtikrintų į ateitį orientuotą, aukštos kokybės švietimą ir patenkinamą mokytojų karjerą;

14. pripažįsta, kad nuo pat ikimokyklinio laikotarpio pradžios būtina užtikrinti socialinę įvairovę klasėse ir įstaigose, siekiant užkirsti kelią mokymo planų programų ir lūkesčių atotrūkiui;
15. mano, kad tėvų įtraukimas, panaudojant švietimo ir informacijos programas (ypač jei vaikų socialinė padėtis nepalanki), svarbus siekiant sėkmingo ikimokyklinio švietimo;
16. pritaria tam, kad visų formų ikimokyklinis švietimas ir įsikišimas ankstyvame amžiuje, kai vystosi vaiko pažintiniai gebėjimai, per ilgą laiką duoda didžiausią naudą, palyginti su kitais mokymosi visą gyvenimą proceso etapais;
17. primygtinai ragina valstybes nares padidinti subsidijuojamų vietų skaičių ikimokyklinio švietimo įstaigose ir kartu sudaryti geresnes galimybes ikimokyklinio amžiaus vaikams, kurių padėtis finansiniu požiūriu nėra užtikrinta, naudotis švietimo sistemos teikiamomis galimybėmis;

Pradinis ir vidurinis mokymas: visų pradinio mokymo kokybės gerinimas

18. pabrėžia, kad privalomas mokyklos lankymas ir mokymo sistema turėtų užtikrinti pagrindinį išsilavinimą ir pagrindinius gebėjimus; pabrėžia, kad švietimas ir tinkami pagrindiniai gebėjimai padeda įgyti pagrindines socialines ir pilietines vertybes, stiprina socialinę sanglaudą, padeda tobulinti individualią kvalifikaciją ir didina galimybes įsidarbinti;
19. pažymi, kad mokyklos, ypač pradinio ir vidurinio ugdymo etapais, privalo atsižvelgti į kultūrų vertybes ir švietimą siekiant taikos, nes tai skiriamieji bendros Europos tapatybės požymiai;
20. mano, kad per ankstyvas skirstymas į kategorijas turi žalingą poveikį švietimo sistemų veiksmingumui ir teisingumui;
21. mano, kad pažeidžiamiems asmenims suteikiamos lygios galimybės gauti aukštos kokybės išsilavinimą pagerintų Europos švietimo sistemų veiksmingumą ir teisingumą;
22. nepaisydamas to, sutinka, kad vidurinės mokyklos lygmeniu būtų sukurta veiksminga diferenciacija ir lankstus mokymosi dalykų pasirinkimas, tačiau tai neturėtų sutrukdyti vėlesnėse lavinimo pakopose pasirinkti kitokią mokslo dalykų kryptį;
23. ragina valstybes nares stebėti moksleivių rengimą mokyklose, ypač kai tai susiję su pasirinkimu ir profesiniu orientavimu, bei užtikrinti, kad švietimo sistemos remtų mokinius ir studentus, skatindamos jų pastangas tobulėti asmeniškai;
24. atsižvelgiant į skirtingą pagalbą, kurią moksleiviai gauna namuose, ir į kartais ypač skirtingą suteikiamo lavinimo pobūdį, remia pastangas įtraukti tėvus į švietimo procesą siekiant gerokai sumažinti būsimos socialinės atskirties riziką;
25. ragina valstybes nares remti pradinį ir tolesnį mokytojų mokymą, stiprinti jų motyvaciją ir gerinti mokyklos gyvenimo kokybines sąlygas, nes tai svarbiausi veiksniai siekiant veiksmingumo ir teisingumo;

26. primygtinai ragina valstybes nare skatinti daugiakalbystę visuose švietimo sistemos lygmenyse, taip gerinant vaikų, paauglių ir suaugusiųjų asmenų judumo galimybes Europos teritorijoje ir didinant ES švietimo proceso efektyvumą;
27. ragina valstybes nares informuoti mokytojus ir mokymo programų rengėjus apie lygias moterų ir vyrų galimybes, kad jie galėtų skatinti jaunąją kartą laikytis šio principo;

Universitetinis švietimas: investicijų didinimas ir galimybių mokytis universitetuose plėtimas

28. pripažįsta, kad universitetinis švietimas – svarbiausia žiniomis pagrįstos ekonomikos ir visuomenės sritis;
29. remia planą modernizuoti universitetus siekiant užtikrinti, kad universitetinis švietimas taptų konkurencingesnis, būtų lygiai prieinamas visiems, taip pat išliktų finansiškai perspektyvus ir veiksmingas;
30. ragina valstybes nares padidinti veiksmingumą ir teisingumą sukuriant tinkamas sąlygas ir paskatas, kuriomis būtų užtikrinamos didesnės investicijos iš viešųjų ir privačių išteklių;
31. pripažįsta, kad nemokamos universitetinės studijos nebūtinai savaime garantuoja teisingumą; ragina atlikti daugiau tyrimų, darant prielaidą, kad mokestis už mokslą – tai ne atskiras sprendimas, o dalis vienas nuo kito priklausomų veiksmų, susijusių su finansiniu skatinimu, derinamu su papildoma finansine parama, kuri, turint mintyje socialinių sunkumų turinčias grupes, sumažina neteisingumą galimybių gauti universitetinį išsilavinimą srityje;
32. mano, kad mokestis už mokslą – tai ne atskiras sprendimas, o dalis vienas nuo kito priklausomų veiksmų, susijusių su finansinėmis paskatomis, derinamomis su papildoma finansine parama, kuri, turint mintyje socialiai nepalankiose sąlygose esančias grupes, sumažina neteisybę galimybių gauti universitetinį išsilavinimą srityje;
33. pabrėžia, kad universitetai turi parengti visapusišką informavimo ir priėmimo į universitetą politiką, kad galėtų reaguoti į greitai kintančius socialinius ir ekonominius poreikius;

Profesinis švietimas ir mokymas: kokybės ir vertės didinimas

34. mano, kad, atsižvelgiant į gyventojų senėjimą, nuolatinio didelio jaunimo nedarbo problema vis aštrėja;
35. atsižvelgdamas į gyventojų senėjimo problemą, remia geresnio suaugusiųjų mokymo užtikrinimą, siekiant, kad žmonėms būtų lengviau prisitaikyti prie darbo rinkos reikalavimų ir kad žemos kvalifikacijos asmenys įsitrauktų į švietimą;
36. pabrėžia, kad jaunimas, kurio kvalifikaciniai pasiekimai žemiausio lygmens, labai sunkiai patenka į darbo rinką ir yra labiausiai pažeidžiamas; ekonominio nuosmukio atveju šiam jaunimui kyla didesnis nedarbo pavojus ir labiau tikėtina, kad jis dirbs mažiau kvalifikuotą arba laikiną darbą;

37. ragina valstybes nares skatinti jaunas moteris, ypač gyvenančias atokiuose regionuose ir priklausančias pažeidžiamoms grupėms, pvz., migrantes, tautinėms mažumoms priklausančias, neįgalias ar mažiau kvalifikuotas moteris, siekti išsilavinimo ir mokslo; ragina valstybes nares kaupti pažangią šios srities patirtį ir ja keistis bei skatina socialinius partnerius bei privačias ir viešąsias įmones panaikinti visas diskriminacijos formas ir aktyviai skatinti mokymąsi darbo vietoje panaikinant visas kliūtis, susijusias su amžiumi, bei suteikti galimybę nepalankioje padėtyje esantiems asmenims gauti mokymosi atostogų;
38. ragina valstybes nares bedarbėms ir moterims, kurioms prasčiau sekėsi mokytis pagal privalomojo švietimo sistemą, suteikti galimybę dalyvauti valstybės finansuojamose suaugusiųjų mokymo programose;
39. ragina valstybes nares įgyvendinti politiką, kuri padėtų jaunuoliams lengviau susirasti darbą baigus mokyklą, ypatingą dėmesį skiriant jaunoms moterims, kurios paprastai patiria daugiau sunkumų; pabrėžia, kad aukštesnė švietimo ir mokymo kokybė bei geresnės galimybės jų siekti ir investicijos į jaunimą turi reikšmės darbo rinkai vėlesniais gyvenimo etapais; pažymi, kad reiktų įdiegti vertinimo sistemą, kad būtų galima įvertinti vyriausybės lėšų, skirtų bedarbiams jaunuoliams, ypač jaunoms moterims, panaudojimo veiksmingumą ir poveikį;
40. ragina valstybes nares remti universitetines kompetencijos ugdymo programas, nes parengiant skirtingų sričių aukštos kvalifikacijos specialistus, galima veiksmingiau tenkinti darbo rinkos poreikius;
41. atkreipia dėmesį į tai, kad lavinimo ir mokymosi sistemose būtina skatinti lygias moterų ir vyrų galimybes naudotis naujomis technologijomis, kad būtų galima panaikinti skaitmeninę lyčių atskirtį;
42. ragina valstybes nares didinti moterų skaičių ir stiprinti jų padėtį mokslo, technikos ir technologijos srityse; ragina valstybių vyriausybes didinti aukštas pareigas einančių moterų skaičių ir įvertinti pažangą nustatant kokybinius ir kiekybinius tikslus.
43. rekomenduoja, kad galimybės gauti tretinį išsilavinimą būtų pagerintos ir kad būtų sudarytos galimybės tiems, kurie baigė mokytis, tęsti studijas arba tobulintis dirbant;
44. pabrėžia, kad siūlomos mokymo programos turėtų būti lanksčios siekiant atsižvelgti į darbo rinkos reikalavimus, nes tai ypač veiksmingas palankių sąlygų neturinčių asmenų užimtumo galimybių didinimo būdas; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta, kad viešosios investicijos turėtų būti iš esmės skiriamos itin pažeidžiamoms tikslinėms grupėms, nes būtent pastarosios iš nuolatinio mokymosi gauna mažiausiai naudos;
45. ragina valstybes nares kartu su aukštojo ar profesinio mokslo įstaigomis siūlyti lanksčią studijų sistemą, siekiant labiau atsižvelgti į besimokančių ir tuo pat metu dirbančių ar šeiminių įsipareigojimų turinčių jaunų vyrų ir moterų poreikius ir taip neleisti jiems per anksti palikti mokyklą;
46. ragina valstybes nares įtraukti švietimo institucijas, bendroves, socialinius ir kitus partnerius ir viešąjį sektorių į bendrą partnerystę, kurią plėtojant būtų siekiama

įgyvendinti sėkmingas mokymo programas;

Europos Sąjungos veiksmai

47. pabrėžia, kad pagrindinis ES veiksmų tikslas yra skatinti Europos Sąjungos švietimo sistemų konvergenciją siekiant aukštesnių veiklos standartų;
48. mano, kad siekiant, jog ES veiksmai būtų tikslingesni, būtina plėtoti procesą, paremtą valstybių narių reguliariai pateikiamais pranešimais, o taip pat nepriklausomų veikėjų atliekamais patikrinimais, siekiant nustatyti ES švietimo ir mokymo sistemų efektyvumą, ypatingą dėmesį atkreipiant į tai, kad mokiniai įgytų esminių įgūdžių, ir į tai, kad būtų siekiama teisingumo;
49. prašo Komisijos reguliariai skelbti Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumo ir teisingumo ataskaitas, kad būtų galima stebėti pažangą, daromą siekiant aukštesnių veiklos standartų;

0
0 0

50. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

PAGRINDIMAS

Tarybos susitikimo, vykusio 2000 m. kovo mėnesį Lisabonoje, išvadose pabrėžiama, kad švietimas – tai pagrindinis Europos ekonomikos vystymosi veiksnys. Europos Taryba, 2001 m. posėdžiaudama Stokholme, susitarė dėl Europos darbų programos profesinio švietimo ir mokymo srityje, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas kokybei, veiksmingumui ir teisingumui.

Naudojant teisingas švietimo sistemas užtikrinama profesinio švietimo ir mokymo rezultatų nepriklausomybė nuo asmenų socialinės ir ekonominės padėties ir nuo kitų šių padėčių bloginančių veiksnių. Švietimo sistemos veiksmingos, jei išlaidos duoda maksimalią naudą. Švietimo sistemų veiksmingumas paprastai matuojamas testų ir egzaminų rezultatais. Praėjusių metų lapkričio mėn. buvo suteikta galimybė susipažinti su šiais rezultatais atvirame komiteto posėdyje, skirtame ES švietimo sistemoms.

Taigi, uždavinys – remti atskiras švietimo sistemas mokinių, studentų ir visų socialinių grupių suaugusiųjų integracijos srityje. Dabartinė padėtis nepatenkinama, ypač turint mintyje švietimo sistemų veiksmingumą ir teisingumą. Jei vaikų, priklausančių nepalankias sąlygas turinčioms visuomenės grupėms, integracija iš esmės nepagerės ikimokyklinio švietimo etapu, tai nesumažės prieš laikinių mokyklos palikimų, nebus galimybių padidinti aukščiausiojo vidurinio mokymo etapo absolventų skaičiaus ir daryti įtakos pagrindinių gebėjimų įgijimui. Vis daugiau asmenų patirs socialinės atskirties, nedarbo ir socialiai nepageidautos veiklos, daug kainuojančių jiems patiems, ekonomikai ir visuomenei, pavojų.

Kokios ekonominės ir socialinės naudos galima tikėtis, padidinus Europos švietimo sistemų veiksmingumą ir teisingumą?

Švietimas turi įtakos ekonomikos augimui, nes didina jos žmogiškąjį kapitalą ir novatorišką galią, taip pat sudaro galimybių skleisti technologijas. Didėjant vidutinei mokymosi mokykloje trukmei, kiekvieni papildomi metai lemia vidutinės ES valstybės narės produktyvumo šuolį, sudarantį 6,2 proc., o per ilgesnį laiką šis šuolis lygus 3,1 proc., nes mokymasis prisideda prie technologijų vystymosi. Profesinio švietimo ir mokymo veiksmingumo padidinimas kasmet garantuotų bendrovėms ir visuomenei investicijų grąžą, sudarančią 8 proc. Kita nauda – nedarbo sumažėjimas. Šiuo metu ES asmenų, neturinčių vidurinio išsilavinimo, nedarbas siekia 12,6 proc., o asmenų, turinčių aukštąjį išsilavinimą – 5 proc. Be to, neseniai atliktų tyrimų duomenimis, 75 milijonai ES gyventojų arba 32 proc. darbo jėgos nepakankamai išsilavinę. 2010 m. šios grupės gyventojams bus skirta tik 15 proc. darbo vietų. Dauguma šių asmenų priklauso nepalankias socialines sąlygas turinčioms grupėms.

Profesinio švietimo ir mokymo politika gali turėti didelį teigiamą poveikį ekonominiams ir socialiniams rezultatams, darniam vystymuisi ir socialinei sanglaudai. Tuo pat metu mažas šios sistemos veiksmingumas ir jos neteisingumas lemia dideles išlaidas – prarandami mokesčiai, išauga išlaidos sveikatos priežiūrai ir reikia didesnės paramos iš viešųjų išteklių, taip pat padidėja išlaidos, susijusios su išaugusiu socialiniu požiūriu patologiško elgesio mastu.

Profesinis švietimas ir mokymas – tai pagrindiniai ilgalaikio Europos ekonomikos augimo, konkurencingumo ir socialinės sanglaudos veiksniai.

Atsižvelgdamas į tai, pranešėjas siūlo skirti daugiau lėšų ikimokykliniam švietimui, nes investicijos į šią sritį duoda didžiausią grąžą. Pranešėjas taip pat mano, kad per ankstyvas skirstymas į kategorijas turi žalingą poveikį švietimo sistemų veiksmingumui ir teisingumui, tačiau diferenciacija veiksminga vidurinės mokyklos lygmeniu. Pranešėjas pritaria ketinimui modernizuoti universitetus, kad universitetinis švietimas taptų konkurencingesnis, būtų lygiai prieinamas visiems, taip pat išliktų finansiškai perspektyvus ir veiksmingas.

17.7.2007

MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Kultūros ir švietimo komitetui

dėl Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumo ir teisingumo
(2007/2113(INI))

Nuomonės referentė: Christa Prets

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Kultūros ir švietimo komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi tikimybė negauti darbo jaunoms moterims yra didesnė negu jauniems vyrams, nes 2006 m. 27-iose Europos Sąjungos valstybėse narėse jaunų moterų nedarbo lygis siekė 18,1 proc., o jaunų vyrų – 16,9 proc., kadangi aukštas pareigas eina mažuma moterų, nors daugelyje valstybių narių daugiau moterų negu vyrų pasiekia aukštą išsilavinimo lygį,
 1. ragina valstybes nares parengti švietimo ir mokymo politiką ir medžiagą, į kurią būtų įtrauktas lyčių aspektas ir kuri padėtų panaikinti lyčių nelygybę švietimo ir užimtumo srityse bei pašalinti lyčių stereotipus; ragina valstybes nares skatinti jaunimą, įskaitant ir vaikus, rinktis lytims nebūdingas profesijas (pvz., reikėtų daugiau mokytojų vyrų pradinėse mokyklose ir daugiau moterų mokslo srityje), kol jie dar nepasiekė amžiaus, kai priimami išsilavinimą ir karjerą lemiantys sprendimai, kad būtų galima sumažinti profesinę atskirtį pagal lytį; dar kartą pabrėžia, kad geresnės kokybės duomenys, apibendrinti atsižvelgiant į lytį ir amžių, yra būtina bet kurios srities politikos vykdymo sąlyga;
 2. ragina valstybes nares informuoti mokytojus ir mokymo programų rengėjus apie lygias moterų ir vyrų galimybes, kad jie galėtų skatinti jaunąją kartą laikytis šio principo;
 3. ragina valstybes nares skatinti jaunas moteris, ypač gyvenančias atokiuose regionuose ir priklausančias pažeidžiamoms grupėms, pvz., migrantės, tautinėms mažumoms priklausančias, neįgalias ar mažiau kvalifikuotas moteris, siekti išsilavinimo ir mokslo; ragina valstybes nares kaupti pažangią šios srities patirtį ir ja keistis bei skatinti socialinius partnerius bei privačias ir viešąsias įmones panaikinti visas diskriminacijos formas ir aktyviai skatinti mokymąsi darbo vietoje panaikinant visas kliūtis, susijusias su amžiumi,

bei suteikti galimybę nepalankioje padėtyje esantiems asmenims gauti mokymosi atostogų;

4. ragina valstybes nares bedarbėms ir moterims, kurioms prasčiau sekėsi mokytis pagal privalomojo švietimo sistemą, suteikti galimybę dalyvauti valstybės finansuojamose suaugusiųjų mokymo programose;
5. ragina valstybes nares įgyvendinti politiką, kuri padėtų jaunuoliams lengviau susirasti darbą baigus mokyklą, ypatingą dėmesį skiriant jaunoms moterims, kurios paprastai patiria daugiau sunkumų; pabrėžia, kad aukštesnė švietimo ir mokymo kokybė bei geresnės galimybės jų siekti ir investicijos į jaunimą turi reikšmės darbo rinkai vėlesniais gyvenimo etapais; pažymi, kad reikėtų įdiegti vertinimo sistemą, kad būtų galima įvertinti vyriausybės lėšų, skirtų bedarbiams jaunuoliams, ypač jaunoms moterims, panaudojimo veiksmingumą ir poveikį;
6. ragina valstybes nares kartu su aukštojo ar profesinio mokslo įstaigomis siūlyti lanksčią studijų sistemą, siekiant labiau atsižvelgti į besimokančių ir tuo pat metu dirbančių ar šeiminių išsipareigojimų turinčių jaunų vyrų ir moterų poreikius ir taip neleisti jiems per anksti palikti mokyklą;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad lavinimo ir mokymosi sistemose būtina skatinti lygias moterų ir vyrų galimybes naudotis naujomis technologijomis, kad būtų galima panaikinti skaitmeninę lyčių atskirtį;
8. ragina valstybes nares didinti moterų skaičių ir stiprinti jų padėtį mokslo, technikos ir technologijos srityse; ragina valstybių vyriausybes didinti aukštas pareigas einančių moterų skaičių ir įvertinti pažangą nustatant kokybinius ir kiekybinius tikslus.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Europos švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumas ir teisingumas	
Procedūros numeris	2007/2113(INI)	
Atsakingas komitetas	CULT	
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	FEMM 6.6.2007	
Glaudesnis bendradarbiavimas – pranešimo plenarinėje sesijoje data		
Nuomonės referentas(-ė) Paskyrimo data	Christa Prets 11.4.2007	
Pakeistas nuomonės referentas		
Svarstymas komitete	4.6.2007	16.7.2007
Priėmimo data	16.7.2007	
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 27 -: 0 0: 0	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Věra Flasarová, Nicole Fontaine, Claire Gibault, Lissy Gröner, Zita Gurmai, Esther Herranz García, Anneli Jäätteenmäki, Urszula Krupa, Roselyne Lefrancois, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Christa Prets, Karin Resetarits, Teresa Riera Madurell, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Gabriela Crețu, Jill Evans, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Anna Hedh, Marusya Ivanova Lyubcheva,	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Ján Hudacký, Peter Šťastný	
Pastabos (pateikiamos tik viena kalba)	...	

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	10.9.2007
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 20 -: 1 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Ivo Belet, Giovanni Berlinguer, Marie-Hélène Descamps, Milan Gaľa, Ovidiu Victor Gaņ, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Doris Pack, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Henri Weber, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Erna Hennicot-Schoepges, Elisabeth Morin, Christel Schaldemose, Ewa Tomaszewska
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	